

T a k k r a w i e c k r a j e , j a k m a t e r i a ł u s t a j e

Jolanta Pacewicz-Johansson

O RACJONALNOŚCI PRZYKRAWANIA VEL STUDIUM NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH W PRZYKUSEJ SUKIENCIE?

Przysłowia są ponoć mądrością narodu. To, cytowane powyżej, „przerabiamy” coraz częściej. W domowym budżecie wyraźnie i boleśnie odczuwa się brak zastrzyków finansowych, wynikający z płatności za godziny ponadwymiarowe. Na uczelni... lepiej nie wspominać.

Z perspektywy Studium Nauki Języków Obcych wszelkie wzmianki o wprowadzeniu polityki oszczędnościowej jednoznacznie kojarzą się z kolejną akcją „obcinania języków”. Chude lata już były, pociągając za sobą różne decyzje oszczędnościowe. Wielokrotnie krótkotrwałe i „nieszkodliwe”, lecz niejednokrotnie dość toksyczne, jeśli użyć modnego w psychologii żargonu i - wydawałoby się - nieodwracalne.

Z tym większą satysfakcją i pokrępiającą świadomością odwracalności decyzji, niekoniecznie korzystnych, odnotować można plany przywrócenia języka na studiach zaocznych na Wydziale Zarządzania. A być może wkrótce i na innych wydziałach? Radosna wiadomość, choć zaprawiona szczyptą goryczy.

Zanim zapadną następne decyzje, oczywiście mam na myśli te podejmowane w ramach polityki oszczędnościowej, wynikające z „przykrótkiej materii do krajania”, decyzje, które w pośpiechu lub z zażenowaniem trzeba będzie odwoływać, na przykład przy okazji wizyty komisji akredytacyjnej na wydziale, pragnę przedstawić P.T. Czytelnikom założenia programowe nauczania języków obcych na lektoracie na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Przy całym zrozumieniu dobrze prowadzonej polityki szukania oszczędności, istnieje jednak obawa, że nie do końca przemyślane, wspólnie przedyskutowane, czy pochopte decyzje mogą spowodować spore straty. Choćby - by wymienić jedną z ewentualnych szkód - mniejszą konkurencyjność naszych absolwentów na wymagającym rynku pracy. A czyż nieprawdziwe jest twierdzenie, iż „czasem trzeba stracić, by później zyskać”? Rachunek zysków i strat jest tak obszerny i w sumie oczywisty, że nie śmiem nadużywać cierpliwości P.T. Czytelników.

Ufam jednak, że przedstawiony materiał pomoże Radom Wydziałów podjąć trafne decyzje, nawiązujące do dobrych tradycji uniwersyteckich, mające na uwadze dobro studentów, ciągłość procesu kształcenia i obraz Uczelni. Wierzę także głęboko, że Rady Wydziałów, kierując się przede wszystkim interesem studentów, nie wyleją przysłowiowego dziecka z kąpielą... i nie pozostawią Studium w „przykusej sukience”.

Założenia programowe nauczania języków obcych na lektoratach

Proces integracji europejskiej sprawia, że - zwłaszcza w naszym kraju - niezbędna staje się znajomość języków obcych, które zawsze były stałym elementem kształcenia na poziomie szkół wyższych.

I. Główne cele nauczania języków to:

- rozwijanie umiejętności działania na płaszczyźnie komunikacyjnej i interpersonalnej;
- przygotowanie do podejmowania działań zarówno w sytuacjach związanych z ogólnie rozumianym życiem zawodowym, jak i w konkretnej specjalności;
- rozwijanie umiejętności samokształcenia;
- uświadomienie na relacje pomiędzy własną kulturą a kulturą obcą.

II. Treści:

Zasady i cele nauczania języków obcych w Uniwersytecie Zielonogórskim wyznaczają treści kształcenia i metody pracy. Poszczególne tematy, uzależnione od kierunku studiów i poziomu zaawansowania grupy, ustalone są wspólnie przez studentów i lektorów, a realizowane według odpowiednio dobranych metod. Niniejsze założenia programowe nie podają stałego kanonu zagadnień, bowiem wykaz treści kształcenia zawarty jest w szczegółowych programach nauczania.

III. Docelowe kompetencje językowe:

W zależności od wymiaru godzin i stopnia zaawansowania grupy, rozwijane są cztery podstawowe sprawności językowe. W zakresie tych sprawności student uczy się działać na płaszczyźnie komunikacyjnej i interpersonalnej.

Powinien on zatem:

- rozwijać sprawności czytania, rozumienia, pisania i mówienia, aby móc na podstawie zdobytych wiadomości o świecie posługiwać się informacjami zawartymi w rozmaitych rodzajach tekstów czerpanych z dostępnych środków przekazu;
- umieć zdobywać potrzebne informacje, analizować je, jak też porządkować, selekcjonować i przekazywać innym;
- rozumieć estetyczne i kreatywne aspekty tworzenia różnego typu tekstów;
- umieć kształtować własne poglądy na podstawie zdobytych informacji, uzasadniać je i w razie potrzeby wyjaśnić tło swoich poglądów;
- umieć rozpoznawać intencje wypowiedzi charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów tekstów z właściwymi im strukturami gramatycznymi i regułami;
- opanować określone podstawowe umiejętności na płaszczyźnie ogólnozawodowej;
- docierać do treści merytorycznych i przekazywać je za pomocą procedur komunikacyjnych, właściwych dla danego zawodu.

IV. Uwagi do realizacji założeń programowych:

- uznanie podmiotowości uczącego się;
- priorytetowe traktowanie kompetencji komunikacyjnych;
- przeprowadzanie końcowych testów sprawdzających opanowanie struktur językowych oraz sprawności komunikacyjnych;

- odpowiedni dobór materiałów dydaktycznych (podręczniki wiodące i uzupełniające, teksty źródłowe, teksty specjalistyczne, prasa obcojęzyczna, materiały audiowizualne, wykorzystanie mediów: radio, TV, internet);
- wdrażanie do samodzielnej pracy nad językiem w celu uzyskania, w miarę potrzeb i możliwości studentów,

międzynarodowych certyfikatów znajomości języka.

Niniejsze założenia zostały przygotowane przez lektorów SNJO UZ w oparciu o Curriculum opracowane przez lektorów języka niemieckiego polskich uczelni, wydane w roku 2000 przez Instytut Goethego w Warszawie.

Jolanta Pacewicz-Johansson

DIARIUSZ PRAWNICZY

- Od 1 kwietnia 2003 r. obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Nauki i Informatyzacji i zniesienia Komitetu Badań Naukowych. Ministerstwo Nauki i Informatyzacji utworzono w drodze przekształcenia dotychczasowego urzędu Komitetu Badań Naukowych, który został zniesiony (Dz.U.03.51.443).
- Minister Finansów wydał rozporządzenie z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) oraz zwolnienia niektórych grup płatników z obowiązku pobrania podatku. Zgodnie z rozporządzeniem zarządza się zaniechania poboru podatku dochodowego od dochodów z tytułu diet i innych należności związanych z podróżą służbową, jeżeli świadczenia zostały otrzymane przez osobę fizyczną nie będącą pracownikiem w rozumieniu ustawy z dn. 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz zostały one poniesione:
 - w celu osiągnięcia przychodów,
 - w celu realizacji zadań organizacyjnych i jednostek organizacyjnych działających na podstawie odrębnych ustaw lub,
 - przez organy (urzędy) władzy lub administracji państwowej albo samorządowej oraz jednostki organizacyjne im podległe lub przez nie nadzorowane lub,
 - przez osoby pełniące funkcje obywatelskie, o których mowa w art. 13 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym, w związku z wykonywaniem tych funkcji.
 W granicach określonych powyżej zwolnienie z podatku może mieć zastosowanie również do studentów i uczestników studiów doktoranckich.
- Rozporządzenie MENiS z dn. 26 marca 2003 r. w sprawie określenia maksymalnej wysokości opłaty wnoszonej przez osobę ubiegającą się o przyjęcie na studia wyższe w roku akademickim 2003/2004, rozporządzenie zamieszczone na stronach internetowych www.menis.gov.pl zostało skierowane do druku w Dzienniku Ustaw. Osoby ubiegające się o przyjęcie na kierunki studiów, na których postępowanie kwalifikacyjne obejmuje testy dotyczące szczególnych kwalifikacji stawianych kandydatom, będą płacić 80 zł. Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia na pozostałych kierunkach placą 76 zł.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2003 r. w sprawie działań podejmowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Na podstawie § 38 rozporządzenia PARP może udzielić dotacji:
 - organowi prowadzącemu szkołę, zakład kształcenia nauczycieli, placówkę doskonalenia nauczycieli lub inną placówkę działającą w systemie oświaty,
 - szkole wyższej,
 - innej osobie prawnej, która zgodnie ze statutem prowadzi działalność szkoleniową oraz nie działa w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczając zysk na cele statutowe - dotacji przeznaczonej na finansowanie części kosztów organizowanego przez ten podmiot szkolenia małych przedsiębiorców lub pracowników skierowanych przez małych przedsiębiorców. Dotacja może być udzielona na finansowanie organizacji szkolenia, które ma miejsce w całości na terytorium kraju z zakresu:
 - zarządzania przedsiębiorstwem i jego zasobami,
 - przepisów prawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w szczególności w Polsce i w Unii Europejskiej,
 - zastosowanie technik informatycznych lub nowych technologii w przedsiębiorstwie,
 - marketingu,
 - finansowania rozwoju przedsiębiorstwa,
 - warunków prowadzenia działalności gospodarczej na rynkach zagranicznych.
 Szczegółowe zasady oraz tryb ubiegania się o przyznanie dotacji szkoleniowej określone zostały w powyższym rozporządzeniu (Dz. U. 03.39.336), dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej www.parp.gov.pl.
- Izba Finansowa Naczelnego Sądu Administracyjnego podjęła 24 marca 2003 r. dwie uchwały dotyczące podatku od nieruchomości wynajętej m.in. przez uczelnie wyższą najemcy, który prowadzi działalność gospodarczą. Uczelnie wyższe oddające nieruchomość w najem przedsiębiorcy na działalność gospodarczą nie miały obowiązku płacenia w związku z tym podatku od nieruchomości. Uczelnie, które zapłaciły podatek, na podstawie uchwał będą mogły ubiegać się o jego zwrot jako nadpłaty. Podatek od nieruchomości nie jest związany z prowadzeniem działalności gospodarczej, lecz jest podatkiem od posiadanego majątku (sygn. FPK 8/02, sygn. FPK 9/02). Orzeczenia są dostępne na stronach internetowych Naczelnego Sądu Administracyjnego www.nsa.gov.pl.
- Parlament Europejski oraz Rada Unii Europejskiej 27 lutego 2003 r. podjęły decyzję, która wprowadza ułatwienia dla beneficjentów programu edukacyjnego Sokrates. Polegają one na możliwości zaliczania niektórych ponoszonych przez nich nakładów osobowych i infrastrukturalnych w poczet ich udziałów w finansowaniu odnośnych projektów programu (Dz.U.UE nr L69 z 13.03, s. 6).

Magdalena Sobczak-Lorens,
Dział Organizacyjno-Prawny